

Dönem : 3

Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 509

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın ölüm cezalarına çarpıtılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/744)

T. C.

Başbakanlık

Özlük ve Yazı İşleri : 5/4 - 729

9 . 2 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığından alınan 31 Ocak 1972 gün ve AD. MÜŞ. 1972/392.7. sayılı yazıda, Türk Ceza Kanununun 146/1 maddesini ihlâl suçundan hükümlü bulunan Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'a ait mahkûmiyet ilâmı ile bu hükme mesnet teşkil eden dâva dosyasının fotokopilerinin gönderildiğine temas edildikten sonra, 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 244 nci maddesinin 3 nci fıkrası gereğince, ölüm cezasının yerine getirilmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararına vabeste bulunduğu belirtilerek gereğine delâlet edilmesi istendiğinden, dizi pusulasına bağlı 4 karton dosya ve iddianame ile gerekçeli hüküm, Askerî Yargıtay Başsavcılığının tebliğnamesi ve Askerî Yargıtay 2 nci dairesinin onama ilâmının, Anayasanın 64 nci maddesi gereğince ilişikte sunulduğunu saygı ile arz ederim.

Prof. Dr. Nihat Erim

Başbakan

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No: 3/744

Karar No: 34

7 . 3 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilgaya ve bu kanunla teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cehren teşebbüs etmekten sanık, Erzurum İlca nahiyesi Özlük köyü, hane 27, cilt 5 ve sayfa 129 da nüfus siciline kayıtlı Cemil oğlu, Mukaddes'ten doğma, 1947 doğumlu Deniz Gezmiş ile, Yozgat iline bağlı Çekerek ilçesi Kuşsaray köyü, hane 21, cilt 13/2, sayfa 88/114 te nüfus siciline kayıtlı Beşir oğlu, Mediha'dan doğma, 1947 doğumlu Yusuf Arslan ve Kayseri Sarız ilçesi Bahçeli mahallesi, hane 31, cilt 2, sayfa 45 te nüfus siciline kayıtlı, Hıdır oğlu, Selver'den doğma, 1949 doğumlu Hüseyin İnan'ın hareketlerine uyan T. C. K. nun 146/1 maddesi uyarınca ölüm cezasıyla mahkûmiyetlerine dair Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No. lu Askerî Mahkemesinden verilen 9 . 10 . 1971 tarih, 1971/13 esas, 1971/23 karar sayılı hüküm, Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 10 . 1 . 1972 tarih ve 1971/457 - 1972/1 esas, 1972/1 karar sayılı ilâmı ile kesinleşmiş ve tashihi karar talebi de, Askerî Yargıtay Başsavcılığının 3 . 2 . 1972 tarih ve 1972/187 - 98 sayılı kararıyle reddedilmiş olduğundan, bu işe ait dosya Başbakanlığın 9 . 2 . 1972 tarih ve

5/4 - 729 sayılı tezkeresine ekli olarak 9 . 2 . 1972 tarihinde Komisyonumuza tevdi edilmekle tetkik edilip müzakere olunmuştur.

Mahkeme ilâmında da tafsilen yazılı olduğu üzere sanık Deniz Gezmiş ile Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın; Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı Esasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilğaya ve bu kanunla teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisini ıskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs etmek suçlarını işlemiş buldukları anlaşılmış olduğundan, Komisyonumuzca Anayasanın 64 ncü maddesi gereğince sanık Deniz Gezmiş ile Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın ölüm cezalarının yerine getirilmesine mütedair ilişik kanun teklifinin Yüce Meclise sunulmasına ve öncelik ve ivedilikle görüşülmesine 6 . 3 . 1972 tarihinde karar verilmiştir.

Gereği yapılmak üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
İstanbul
İ. Hakkı Tekinel

Sözcü
Sivas
Tevfik Koraltan

Kâtip
Sinop
Hilmi Biçer

Artvin
A. Naci Budak
Müzakerede bulundu
Oylamada bulunmadı

Bilis
K. Mümtaz Akışık
Müzakerede bulundu
Oylamada bulunmadı

Çorum
İhsan Tombuş

Elâzığ
Mehmet Aytuğ
Müzakerede bulundu
Oylamada bulunmadı

Erzurum
Sabahattin Aras

Gümüşane
Mustafa Karaman

İçel
Mazhar Arıkan

İçel
Kabul
Söz hakkım saklı
Turhan Özgüner

Kars
İ. Hakkı Alaca

Kırşehir
Cevat Eroğlu

Konya
İrfan Baran
Müzakerede bulundu
Oylamada bulunmadı

Konya
Kubilay İmer

Konya
Orhan Okay
Müzakerede bulundu
Oylamada bulunmadı

Kütahya
Fuat Azmioğlu

Mardin
E. Kemal Aybar

Niğde
Muhallifim.
Söz hakkım mahfuzdur
Mevlüt Ocakçioğlu

Siirt
M. Nebil Oktay
Müzakerede bulundu
Oylamada bulunmadı

Tokat

Osman Hacıbaloğlu

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın ölüm cezalarının yerine getirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 10 . 1 . 1972 tarih ve 1971/457 - 1972/1 esas, 1972/1 karar sayılı ilâmı ile kesinleşen, Askerî Yargıtay Başsavcılığının 3 . 2 .1972 tarih ve 1972/187 - 98 sayılı Kararıyla tashihî karar talebi reddedilen, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1. No. lu Askerî Mahkemesinin 9 . 10 . 1971 tarih, 1971/13 esas, 1971/23 karar sayılı hükmü ile T. C. K. nun 146/1 maddesi uyarınca ölüm cezasına mahkûm edilmiş bulunan, Sicilli nüfusta Erzurum Ilıca Nahiyesi Özlük Köyü, hane 27, cilt 5 ve sayfa 129 da kayıtlı Cemiloğlu Mukaddes'ten doğma 1947 doğumlu Deniz Gezmiş ile Yozgat iline bağlı Çekerek ilçesi Kuşsaray Köyü, hane 21, cilt 13/2 sayfa 88/114 te kayıtlı Beşiroğlu Mediha'dan doğma 1947 doğumlu Yusuf Arslan ve Kayseri Sarız ilçesi Bahçeli mahallesi, hane 31, cilt 2, sayfa 45 te kayıtlı Hıdıroğlu Selver'den doğma 1949 doğumlu Hüseyin İnan hakkındaki işbu ölüm cezaları yerine getirilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

